

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 27ης Νοεμβρίου 2007*

Στην υπόθεση C-435/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Korkein hallinto-oikeus (Φινλανδία) με απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Οκτωβρίου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

C,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas και A. Tizzano, προέδρους τμήματος, R. Schintgen, J. N. Cunha Rodrigues (εισηγητή), R. Silva de Lapuerta, J.-C. Bonichot, T. von Danwitz και A. Arabadjiev, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: R. Grass

* Γλώσσα διαδικασίας: η φινλανδική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η C, εκπροσωπούμενη από τον M. Fredman, asianajaja,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Guimaraes-Purokoski,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Lumma,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την A.-L. During,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την H. G. Sevenster,
- η Σλοβακική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Čorba,
- η Σουηδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Kruse,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους M. Wilderspin και P. Aalto,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000 (ΕΕ L 367, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 2116/2004 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2004 (ΕΕ L 367, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2201/2003).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο προσφυγής που άσκησε η C, μητέρα των παιδιών A και B, κατά της αποφάσεως του Oulun hallinto-oikeus [διοικητικό δικαστήριο του Oulu (Φινλανδία)], η οποία επικύρωσε την απόφαση της φινλανδικής αστυνομίας που διέταξε την παράδοση των ως άνω παιδιών στις σουηδικές αρχές.

Το νομικό πλαίσιο

Το κοινοτικό δίκαιο

- 3 Η κοινή δήλωση αριθ. 28, περί της συνεργασίας μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών, που συνάπτεται στην Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1), ορίζει τα εξής:

«Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη σημειώνουν ότι η Σουηδία, η Φινλανδία και η Νορβηγία, ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προτίθενται να συνεχίσουν, τηρώντας πλήρως την κοινοτική νομοθεσία και τις άλλες διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Σκανδιναβική Συνεργασία τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλες χώρες και εδάφη.»

- 4 Η πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2201/2003 έχει ως εξής:

«Για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση όλων των παιδιών, ο παρών κανονισμός καλύπτει όλες τις αποφάσεις σε θέματα γονικής μέριμνας, περιλαμβανομένων των μέτρων προστασίας του παιδιού, ανεξάρτητα από οιαδήποτε σχέση με μια γαμική διαδικασία.»

5 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου, σε αστικές υποθέσεις που αφορούν:

[...]

β) την ανάθεση, την άσκηση, την ανάθεση σε τρίτο, την ολική ή μερική αφαίρεση της γονικής μέριμνας.

2. Οι υποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχείο β', αφορούν ιδίως:

α) το δικαίωμα επιμέλειας και το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας·

[...]

δ) την τοποθέτηση του παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα

[...]»

6 Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού 2201/2003:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) Ο όρος “δικαστήριο” καλύπτει όλες τις αρχές των κρατών μελών που έχουν διεθνή δικαιοδοσία για τα ζητήματα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 1.

[...]

4) Ο όρος “απόφαση” περιλαμβάνει κάθε απόφαση [...] σχετικά με τη γονική μέριμνα, που εκδίδεται από δικαστήριο κράτους μέλους, ασχέτως ονομασίας της, όπως “διαταγή”, “διάταξη” ή “απόφαση”.

[...]

7) Ο όρος “γονική μέριμνα” περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από το νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία όσον αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού. Ειδικότερα ο όρος περιλαμβάνει το δικαίωμα επιμέλειας και το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας.

[...]

- 9) Ο όρος “δικαίωμα επιμέλειας” περιλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αφορούν τη φροντίδα για το πρόσωπο του παιδιού, και ειδικότερα το δικαίωμα απόφασης καθορισμού του τόπου διαμονής του·

[...]»

- 7 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Τα δικαστήρια κράτους μέλους έχουν δικαιοδοσία επί θεμάτων που αφορούν τη γονική μέριμνα παιδιού το οποίο έχει συνήθη διαμονή σε αυτό το κράτος μέλος κατά τη στιγμή της άσκησης της προσφυγής.»

- 8 Σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού:

«Ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

- α) από της καταθέσεως στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, εφόσον ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο.»

9 Το άρθρο 59 του κανονισμού 2201/2003 έχει ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 60, 63, 64 και της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ο παρών κανονισμός αντικαθιστά, για τα κράτη μέλη, τις κατά την έναρξη ισχύος του υφιστάμενες συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών και αφορούν θέματα τα οποία διέπονται από τον παρόντα κανονισμό.

2.α) Η Σουηδία και η Φινλανδία δύνανται να δηλώσουν ότι ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, στις μεταξύ των σχέσεις η σύμβαση της 6ης Φεβρουαρίου 1931 μεταξύ Δανίας, Φινλανδίας, Ισλανδίας, Νορβηγίας και Σουηδίας, η οποία περιέχει διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου σχετικά με τον γάμο, την υιοθεσία και την επιμέλεια, καθώς και το τελικό πρωτόκολλο αυτής, αντί των κανόνων του παρόντος κανονισμού. Οι δηλώσεις αυτές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ως παράρτημα του κανονισμού. Αυτά τα κράτη μέλη μπορούν να δηλώσουν ανά πάσα στιγμή ότι τις ανακαλούν εν όλω ή εν μέρει.

[...]»

10 Σύμφωνα με το άρθρο 64 του ίδιου κανονισμού:

«1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται, στα δημόσια έγγραφα που συντάσσονται και στις συμφωνίες μεταξύ μερών που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του σύμφωνα με το άρθρο 72.

2. Αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού κατόπιν αγωγής που έχει ασκηθεί πριν από αυτήν την ημερομηνία, αλλά μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) 1347/2000 [του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί της διεθνούς δικαιοδοσίας, αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας έναντι των κοινών τέκνων των συζύγων (ΕΕ L 160, σ. 19)], αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου III του παρόντος κανονισμού, αν οι εφαρμοσθέντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του κεφαλαίου II του παρόντος κανονισμού ή του κανονισμού [...] 1347/2000, ή σύμβασης η οποία, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, ίσχυε μεταξύ του κράτους μέλους προέλευσης και του κράτους μέλους αναγνώρισης ή εκτέλεσης.

[...]»

- 11 Σύμφωνα με το άρθρο του 72, ο κανονισμός 2201/2003 άρχισε να ισχύει την 1η Αυγούστου 2004 και να εφαρμόζεται από την 1η Μαρτίου 2005, εκτός από τα άρθρα 67, 68, 69 και 70, που εφαρμόζονται από την 1η Αυγούστου 2004.

Οι εθνικές έννομες τάξεις

- 12 Ο σουηδικός νόμος που περιέχει ειδικές διατάξεις για την προστασία των ανηλίκων (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, SFS, 1990, αριθ. 52) θεσπίζει μέτρα προστασίας των παιδιών όπως η αφαίρεση της επιμέλειάς τους και η ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια παρά τη θέληση των γονέων. Αν απειλείται η υγεία ή η ανάπτυξη του παιδιού, η επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας του οικείου δήμου μπορεί να ζητήσει από το länsrätt (διοικητικό δικαστήριο του οικείου διαμερίσματος) να λάβει τα αναγκαία μέτρα. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η επιτροπή αυτή μπορεί αρχικώς να διατάξει η ίδια τα μέτρα αυτά, με την επιφύλαξη της επικυρώσεώς τους από το länsrätt.

- 13 Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 1, του φινλανδικού νόμου περί εκδόσεως στις ισλανδικές, νορβηγικές, σουηδικές ή δανικές αρχές σε εκτέλεση αποφάσεων περί επιμελείας ή αρωγής [laki huolto- tai hoitoa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa varten tapahtuvasta luovuttamisesta Islantiin, Norjaan, Ruotsiin tai Tanskaan (761/1970), στο εξής: νόμος 761/1970], η Φινλανδία μπορεί να παραδίδει στο ενδιαφερόμενο κράτος κάθε άτομο για το οποίο έχει διαταχθεί μέτρο επιμελείας ή αρωγής με απόφαση των ισλανδικών, των νορβηγικών, των σουηδικών ή των δανικών αρχών, κατόπιν αιτήσεως για την εκτέλεση αυτής της αποφάσεως.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 14 Στις 23 Φεβρουαρίου 2005, η επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας του δήμου L (Σουηδία) αποφάσισε την άμεση αφαίρεση της επιμελείας των παιδιών Α και Β, τα οποία κατοικούσαν στην πόλη αυτή, προκειμένου να την αναθέσει σε ανάδοχη οικογένεια. Τόσο ο Α, γεννηθείς το 2001, όσο και η Β, γεννηθείσα το 1999, έχουν τη φινλανδική ιθαγένεια, ενώ ο Α έχει επιπλέον και τη σουηδική.
- 15 Την 1η Μαρτίου 2005, η C εγκαταστάθηκε μαζί με τα παιδιά Α και Β στη Φινλανδία. Η εγκατάστασή της στο εν λόγω κράτος μέλος δηλώθηκε στις 2 Μαρτίου 2005. Οι φινλανδικές αρχές τους ενέγραψαν ως νέους κατοίκους στα μητρώα στις 10 Μαρτίου 2005, με αναδρομική ισχύ από 1ης Μαρτίου 2005.
- 16 Η απόφαση της επιτροπής κοινωνικής πρόνοιας του δήμου L επικυρώθηκε στις 3 Μαρτίου 2005 από το länsrätten i K län [διοικητικό δικαστήριο του διαμερίσματος της Κ (Σουηδία)], το οποίο επιλήφθηκε της υποθέσεως στις 25 Φεβρουαρίου 2005. Το σουηδικό δίκαιο προβλέπει αυτή τη διαδικασία δικαστικής επικυρώσεως σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες η αφαίρεση της επιμελείας παιδιού γίνεται χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των γονέων.

- 17 Αφού δέχθηκε ότι η υπόθεση ενέπιπτε στη δικαιοδοσία των σουηδικών δικαστηρίων, το Kammarrätten i M [δευτεροβάθμιο διοικητικό δικαστήριο της M (Σουηδία)] απέρριψε την προσφυγή που άσκησε η C κατά της αποφάσεως του länsrätten i K län.
- 18 Η δικαιοδοσία αυτή των σουηδικών δικαστηρίων επικυρώθηκε στις 20 Ιουνίου 2006 από το Regeringsrätten [ανώτατο διοικητικό δικαστήριο (Σουηδία)].
- 19 Την ημέρα της εκδόσεως της αποφάσεως του länsrätten i K län, η σουηδική αστυνομία ζήτησε από τη φινλανδική αστυνομία της πόλεως H, όπου φιλοξενούνταν τα παιδιά από τη γιαγιά τους, να τη συνδράμουν στην εκτέλεση της αποφάσεως αυτής. Η σχετική αίτηση υποβλήθηκε βάσει του νόμου 761/1970.
- 20 Με απόφαση της 8ης Μαρτίου 2005, η φινλανδική αστυνομία διέταξε την παράδοση των παιδιών A και B στις σουηδικές αρχές. Η C άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Oulunhallinto-oikeus, το οποίο απέρριψε την προσφυγή αυτή.
- 21 Κατόπιν αυτού, η C άσκησε αναίρεση ενώπιον του Korkein hallinto-oikeus (ανώτατο διοικητικό δικαστήριο), το οποίο έκρινε ότι ήταν αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης η ερμηνεία του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού 2201/2003.
- 22 Το Korkein hallinto-oikeus επισημαίνει ότι, στη Φινλανδία, η απόφαση για την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιών και η ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια διέπεται από το δημόσιο δίκαιο και διερωτάται σχετικά με το αν μία τέτοια απόφαση εμπίπτει στην έννοια των «αστικών υποθέσεων» στις οποίες αναφέρεται ο κανονισμός αυτός. Επιπλέον, δεδομένου ότι στη Φινλανδία τα ζητήματα προστασίας των παιδιών προϋποθέτουν την έκδοση όχι μιας, αλλά πολλών αποφάσεων, το ίδιο δικαστήριο ερωτά επίσης αν ο εν λόγω κανονισμός αφορά αποκλειστικά την ανάθεση της επιμέλειας των παιδιών σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια ή αν αφορά και την αφαίρεση της επιμέλειας.

23 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Korkein hallinto-oikeus αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) α) Έχει εφαρμογή ο κανονισμός [...] 2201/2003 [...] στην εκτέλεση ως προς όλα της τα στοιχεία μιας αποφάσεως όπως η επίδικη, η οποία διατάσσει την άμεση αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε τρίτους, ήτοι σε ίδρυμα ή ανάδοχη οικογένεια, σε περίπτωση που οι ενέργειες αυτές αποφασίστηκαν με μία και μόνη απόφαση που εκδόθηκε στο πλαίσιο των κανόνων δημοσίου δικαίου για την προστασία των παιδιών;
- β) Σε αντίθετη περίπτωση, έχει εφαρμογή ο κανονισμός [2201/2003], λαμβανομένου υπόψη του άρθρου του 1, παράγραφος 2, σημείο δ', μόνον στο τμήμα της αποφάσεως που αφορά την ανάθεση της επιμέλειας σε τρίτους, ήτοι σε ανάδοχη οικογένεια;
- γ) Στην τελευταία αυτή περίπτωση, έχει εφαρμογή ο κανονισμός [2201/2003] στην απόφαση περί αναθέσεως της επιμέλειας παιδιού σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια, η οποία απόφαση περιλαμβάνεται σε απόφαση περί αφαίρεσεως της επιμέλειας παιδιού, ακόμη και αν η τελευταία αυτή, από την οποία εξαρτάται η απόφαση περί αναθέσεως σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια, διέπεται από εναρμονισμένη, στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, ρύθμιση στον τομέα της αμοιβαίας αναγνώρισεως και εκτελέσεως δικαστικών και διοικητικών αποφάσεων;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1α και λαμβανομένου υπόψη ότι ο κανονισμός [2201/2003] δεν μνημονεύει την εν λόγω εναρμονισμένη ρύθμιση —η οποία θεσπίστηκε κατόπιν πρωτοβουλίας του Συμβουλίου των Σκανδιναβικών Χωρών— στον τομέα της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως δημοσίου δικαίου αποφάσεων περί αναθέσεως της επιμέλειας παιδιού σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια, οι οποίες διέπονται από το δημόσιο δίκαιο, καθώς και ότι ο κανονισμός αυτός λαμβάνει υπόψη μόνον την αντίστοιχη Σύμβαση περί αστικών υποθέσεων, εξακολουθεί να είναι δυνατή η εφαρμογή της ως άνω εναρμονισμένης νομοθετικής ρυθμίσεως όσον αφορά την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού, όταν η ρύθμιση αυτή στηρίζεται στην άμεση αναγνώριση και εκτέλεση διοικητικών αποφάσεων μέσω της συνεργασίας μεταξύ διοικητικών αρχών;

- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα 1α και αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 2 και λαμβανομένων υπόψη των άρθρων 72 και 64, παράγραφος 2, του κανονισμού [2201/2003], καθώς και της εναρμονισμένης νομοθετικής ρυθμίσεως των σκανδιναβικών χωρών στον τομέα των αποφάσεων περί αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού, η οποία διέπεται από το δημόσιο δίκαιο, έχει εφαρμογή *ratione temporis* ο εν λόγω κανονισμός [2201/2003] σε περίπτωση στην οποία οι σουηδικές αρχές έλαβαν απόφαση τόσο περί άμεσης αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού όσο και περί αναθέσεώς της σε ανάδοχη οικογένεια στις 23 Φεβρουαρίου 2005 και υπέβαλαν την απόφαση αυτή προς επικύρωση στο *länsrätt* στις 25 Φεβρουαρίου 2005, το οποίο την επικύρωσε όντως στις 3 Μαρτίου 2005;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος, στοιχείο α΄

- ²⁴ Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, αφενός, εφαρμόζεται στην περίπτωση μιας και μόνης αποφάσεως που διατάσσει την άμεση αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε τρίτους, ήτοι σε ανάδοχη οικογένεια, και, αφετέρου, ότι η απόφαση αυτή εμπίπτει στην έννοια των «αστικών υποθέσεων», κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκδοθεί στο πλαίσιο των κανόνων δημοσίου δικαίου περί προστασίας των παιδιών.
- ²⁵ Όσον αφορά την απόφαση περί αφαιρέσεως της επιμέλειας ενός παιδιού, πρέπει να προσδιοριστεί αν σχετίζεται με τη γονική μέριμνα και, ως εκ τούτου, αν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 2201/2003.

- 26 Πρέπει να επισημανθεί συναφώς ότι, σύμφωνα με το άρθρο του 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', ο κανονισμός 2201/2003 εφαρμόζεται, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου, σε αστικές υποθέσεις που αφορούν την ανάθεση, την άσκηση, την ανάθεση σε τρίτο, την ολική ή μερική αφαίρεση της γονικής μέριμνας. Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 2, σημείο 1, του κανονισμού αυτού, ο όρος «δικαστήριο» καλύπτει όλες τις αρχές των κρατών μελών που έχουν διεθνή δικαιοδοσία για τα ζητήματα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.
- 27 Σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 7, του κανονισμού αυτού, η γονική μέριμνα περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από τον νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία όσον αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού, και ιδίως το δικαίωμα επιμέλειας και το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας.
- 28 Η αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού δεν περιλαμβάνεται ρητώς μεταξύ των ζητημάτων που άπτονται της γονικής μέριμνας, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.
- 29 Το γεγονός αυτό, ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 2201/2003 μια απόφαση περί αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού.
- 30 Συγκεκριμένα, η χρήση του όρου «ιδίως» στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού σημαίνει ότι η απαρίθμηση της διατάξεως αυτής έχει ενδεικτικό χαρακτήρα.

- 31 Εξάλλου, από την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2201/2003 προκύπτει ότι, για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση όλων των παιδιών, ο κανονισμός αυτός καλύπτει όλες τις αποφάσεις σε θέματα γονικής μέριμνας, περιλαμβανομένων των μέτρων προστασίας του παιδιού, ανεξάρτητα από οιαδήποτε σχέση με γαμική διαφορά.
- 32 Μία απόφαση περί αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού, όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, εντάσσεται ως εκ της φύσεώς της στο πλαίσιο μιας δημόσιας ενέργειας, σκοπός της οποίας είναι να ικανοποιήσει τις ανάγκες προστασίας και αρωγής προς τους ανηλίκους.
- 33 Εξάλλου, από τον φάκελο που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι, στη Φινλανδία, η αφαίρεση της επιμέλειας ενός παιδιού έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στις επιτροπές κοινωνικής πρόνοιας του δικαιώματος να αποφασίζουν τον τόπο κατοικίας του παιδιού. Το μέτρο αυτό μπορεί να επηρεάσει την άσκηση του δικαιώματος επιμέλειας, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 9, του κανονισμού 2201/2003, περιλαμβάνει αυτό ακριβώς το δικαίωμα καθορισμού του τόπου κατοικίας. Ως εκ τούτου, η εξουσία αυτή άπτεται της γονικής μέριμνας, καθόσον, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού, το δικαίωμα επιμέλειας αποτελεί ένα από τα ζητήματα που σχετίζονται με τη μέριμνα αυτή.
- 34 Όσον αφορά την ανάθεση της επιμέλειας σε τρίτους, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 2201/2003, η ανάθεση της επιμέλειας παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα περιλαμβάνεται στα ζητήματα που σχετίζονται με τη γονική μέριμνα.
- 35 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 28 των προτάσεών του, η αφαίρεση της επιμέλειας ενός παιδιού και η ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια είναι πράξεις σε μεγάλο βαθμό αλληλένδετες, υπό την έννοια ότι, αφενός, μία απόφαση περί αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού μπορεί να αποφασιστεί μεμονωμένα μόνον ως προσωρινό μέτρο και, αφετέρου, η ανάθεση της επιμέλειας παιδιού σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια παρά τη θέληση των γονέων του να είναι δυνατή μόνον αν την επιμέλεια του παιδιού αυτού έχει αναλάβει προηγουμένως η αρμόδια αρχή.

- 36 Υπ' αυτές τις συνθήκες, ο αποκλεισμός από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 2201/2003 της αποφάσεως περί αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα του κανονισμού αυτού στα κράτη μέλη όπου η προστασία των παιδιών, στην οποία περιλαμβάνεται η ανάθεση της επιμέλειάς τους σε τρίτους παρά τη θέληση των γονέων τους, προϋποθέτει την έκδοση περισσότερων αποφάσεων. Επιπλέον, δεδομένου ότι σε άλλα κράτη μέλη η προστασία αυτή διασφαλίζεται με μία και μόνη απόφαση, θα υπήρχε ο κίνδυνος να αμφισβητηθεί και η ίση μεταχείριση των παιδιών τα οποία αφορούν οι σχετικές αποφάσεις.
- 37 Πρέπει να προσδιοριστεί αν ο κανονισμός 2201/2003 έχει εφαρμογή στις αποφάσεις περί αφαιρέσεως της επιμέλειας παιδιού και αναθέσεώς της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια, οι οποίες διέπονται από το δημόσιο δίκαιο.
- 38 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003 θεσπίζει την αρχή ότι το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού περιορίζεται στις «αστικές υποθέσεις», χωρίς ωστόσο να προσδιορίζει το περιεχόμενο και την έκταση της έννοιας αυτής.
- 39 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, στο πλαίσιο της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε από τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24), από τη σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 388, σ. 1), από τη σύμβαση της 26ης Μαΐου 1989 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 285, σ. 1) και από τη σύμβαση της 29ης Νοεμβρίου 1996 για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας (ΕΕ 1997, C 15,

σ. 1, στο εξής: Σύμβαση Βρυξελλών), το Δικαστήριο έχει κληθεί να ερμηνεύσει την έννοια των «αστικών και εμπορικών υποθέσεων», στην οποία αναφέρεται το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως αυτής.

- 40 Το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι, προκειμένου να διασφαλιστούν, κατά το μέτρο του δυνατού, η ισότητα και η ομοιομορφία των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση των Βρυξελλών για τα συμβαλλόμενα κράτη και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, οι όροι της εν λόγω διατάξεως δεν πρέπει να ερμηνεύονται με μια απλή παραπομπή στο εσωτερικό δίκαιο του ενός ή του άλλου κράτους. Η έννοια «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» πρέπει να θεωρείται αυτοτελής και να ερμηνεύεται σε συνάρτηση, αφενός, προς τους σκοπούς και το σύστημα της Συμβάσεως των Βρυξελλών και, αφετέρου, προς τις γενικές αρχές που συνάγονται από το σύνολο των εθνικών εννόμων τάξεων (βλ. απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2007, C-292/05, Λεχουρίτου κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-1519, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 41 Η Σουηδική Κυβέρνηση, μολονότι παραδέχεται, όπως η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης, τα λοιπά κράτη μέλη που υπέβαλαν παρατηρήσεις και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ότι η έννοια των «αστικών υποθέσεων», κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου, υποστηρίζει ότι οι αποφάσεις για την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, οι οποίες προϋποθέτουν την άσκηση δημόσιας εξουσίας, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.
- 42 Προς στήριξη της θέσεώς της, η εν λόγω κυβέρνηση επικαλείται τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία, μολονότι ορισμένες διαφορές μεταξύ μιας δημόσιας αρχής και ενός προσώπου ιδιωτικού δικαίου είναι δυνατόν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως των Βρυξελλών, δεν ισχύει το ίδιο όταν η δημόσια αρχή ενεργεί στο πλαίσιο της ασκήσεως δημόσιας εξουσίας (αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 2002, C-167/00, Henkel, Συλλογή 2002, σ. I-8111, σκέψεις 26 και 30, και της 15ης Μαΐου 2003, C-266/01, Préservatrice foncière TIARD, Συλλογή 2003, σ. I-4867, σκέψη 22).

- 43 Κατά τη Σουηδική Κυβέρνηση, δύσκολα νοείται απόφαση ενέχουσα κατά τρόπο τόσο προφανή την άσκηση δημόσιας εξουσίας όσο μία απόφαση που επιβάλλει την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού, η οποία θα μπορούσε, υπό ορισμένες συνθήκες, και να στερήσει ακόμη από το παιδί αυτό την ελευθερία του.
- 44 Αυτή η ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003 δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 45 Πράγματι, δεδομένου ότι η έννοια των «αστικών υποθέσεων» πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα των σκοπών του κανονισμού 2201/2003, αν οι αποφάσεις για την αφαίρεση της επιμέλειας ενός παιδιού και την ανάθεσή της σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, οι οποίες σε ορισμένα κράτη μέλη διέπονται από το δημόσιο δίκαιο, αποκλείονταν για τον λόγο αυτό και μόνον από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διακυβευόταν ο σκοπός της αμοιβαίας αναγνώρισεως και εκτελέσεως των αποφάσεων για ζητήματα γονικής μέριμνας. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να επισημανθεί ότι από τα άρθρα 1, παράγραφος 1, και 2, σημείο 1, του κανονισμού 2201/2003 προκύπτει ότι τόσο η οργάνωση των δικαστηρίων των κρατών μελών όσο και η αναγνώριση αρμοδιότητας στις διοικητικές αρχές δεν ασκούν επιρροή στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού και στην ερμηνεία της έννοιας των αστικών υποθέσεων.
- 46 Ως εκ τούτου, η έννοια των αστικών υποθέσεων πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς.
- 47 Μόνο μία ομοίμορφη ερμηνεία του κανονισμού 2201/2003 στα κράτη μέλη, η οποία να επιβάλλει τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του από το κοινοτικό δίκαιο και όχι από τα εθνικά δίκαια, μπορεί να διασφαλίσει την επίτευξη των σκοπών του κανονισμού, μεταξύ των οποίων είναι και η ίση μεταχείριση όλων των παιδιών τα οποία αφορούν τέτοιου είδους αποφάσεις.

- 48 Σύμφωνα με την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2201/2003, ο σκοπός αυτός δεν διασφαλίζεται παρά μόνον αν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού όλες οι αποφάσεις περί γονικής μέριμνας.
- 49 Το άρθρο 2, σημείο 7, του ίδιου κανονισμού παρέχει έναν ευρύ ορισμό της γονικής μέριμνας, υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από τον νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία όσον αφορά το πρόσωπο ή την παρουσία του παιδιού.
- 50 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 44 των προτάσεών του, είναι αδιάφορο συναφώς το αν η γονική μέριμνα θίγεται από κρατικό μέτρο προστασίας ή από απόφαση που ελήφθη μετά από ενέργειες των φορέων του δικαιώματος της επιμέλειας ή ενός εξ αυτών.
- 51 Η έννοια των αστικών υποθέσεων πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι μπορεί να περιλαμβάνει μέτρα τα οποία, υπό το πρίσμα της έννομης τάξεως του κράτους μέλους, διέπονται από το δημόσιο δίκαιο.
- 52 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται, εξάλλου, από τη δέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2201/2003, σύμφωνα με την οποία ο κανονισμός δεν προορίζεται να εφαρμόζεται στα «μέτρα δημοσίου δικαίου γενικού χαρακτήρα σε θέματα εκπαίδευσης και υγείας». Η εξαίρεση αυτή επιβεβαιώνει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν θέλησε να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού το σύνολο των μέτρων που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο.

- 53 Υπό το πρίσμα των σκέψεων που προεκτέθηκαν, στο πρώτο ερώτημα, στοιχείο α', πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003 έχει την έννοια ότι η περίπτωση της μιας και μόνης αποφάσεως που διατάσσει την άμεση αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε τρίτους, ήτοι σε ανάδοχη οικογένεια, εμπίπτει στην έννοια των «αστικών υποθέσεων» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ακόμη και όταν η απόφαση αυτή ελήφθη στο πλαίσιο των κανόνων δημοσίου δικαίου για την προστασίας της παιδικής ηλικίας.

Επί του πρώτου ερωτήματος, στοιχεία β' και γ'

- 54 Τα ερωτήματα αυτά υποβλήθηκαν από το αιτούν δικαστήριο μόνο για την περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο, με την απάντησή του στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, στοιχείο α', θα έκρινε ότι η έννοια των «αστικών υποθέσεων» του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003 δεν περιλαμβάνει, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, την περίπτωση μιας και μόνης αποφάσεως που διατάσσει την άμεση αφαίρεση της επιμέλειας παιδιών και την ανάθεσή της σε τρίτους, ήτοι σε ανάδοχη οικογένεια, αν η απόφαση αυτή ελήφθη στο πλαίσιο των κανόνων δημοσίου δικαίου για την προστασία της παιδικής ηλικίας.
- 55 Κατόπιν της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, στοιχείο α', παρέλκει η απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, στοιχεία β' και γ'.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

- 56 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν εάν ο κανονισμός 2201/2003 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι μια εθνική

εναρμονισμένη ρύθμιση στον τομέα της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως αποφάσεων δημοσίου δικαίου περί αφαιρέσεως της επιμέλειας προσώπων και αναθέσεώς της σε τρίτους, η οποία θεσπίστηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών, μπορεί να έχει εφαρμογή σε απόφαση που διατάσσει την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, μολονότι δεν προβλέπεται από αυτόν.

- 57 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, το εθνικό δικαστήριο στο οποίο έχει ανατεθεί να εφαρμόζει, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου έχει υποχρέωση να διασφαλίζει την πλήρη αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, αφήνοντας εν ανάγκη αυτεπαγγέλτως ανεφάρμοστη κάθε αντίθετη διάταξη της εθνικής νομοθεσίας (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 1978, 106/77, *Simmenthal*, Συλλογή τόμος 1978, σ. 239, σκέψεις 21 έως 24, της 19ης Ιουνίου 1990, C-213/89, *Factortame* κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-2433, σκέψεις 19 έως 21, και της 18ης Ιουλίου 2007, C-119/05, *Lucchini*, Συλλογή 2007, σ. I-6199, σκέψη 61).
- 58 Σύμφωνα με το άρθρο του 59, παράγραφος 1, ο κανονισμός 2201/2003, αντικαθιστά, για τα κράτη μέλη, τις κατά την έναρξη ισχύος του υφιστάμενες συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ των κρατών μελών και αφορούν θέματα τα οποία διέπει ο κανονισμός αυτός.
- 59 Κατά το άρθρο 59, παράγραφος 2, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού, «[η] Σουηδία και η Φινλανδία δύνανται να δηλώσουν ότι ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, στις μεταξύ των σχέσεις η σύμβαση της 6ης Φεβρουαρίου 1931 μεταξύ Δανίας, Φινλανδίας, Ισλανδίας, Νορβηγίας και Σουηδίας, η οποία περιέχει διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου σχετικά με το γάμο, την υιοθεσία και την επιμέλεια, καθώς και το τελικό πρωτόκολλο αυτής, αντί των κανόνων του παρόντος κανονισμού.»
- 60 Πρόκειται για τη μόνη διάταξη που εισάγει παρέκκλιση από τον κανόνα που αναφέρθηκε στη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως και πρέπει, ως τέτοια, να τύχει αυστηρής ερμηνείας.

- 61 Η συνεργασία μεταξύ των σκανδιναβικών κρατών όσον αφορά την αναγνώριση και εκτέλεση των διοικητικών αποφάσεων για την αφαίρεση της επιμέλειας προσώπων και την ανάθεσή της σε τρίτους δεν περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις που απαριθμούνται περιοριστικά στον κανονισμό 2201/2003.
- 62 Μια εναρμονισμένη εθνική νομοθετική ρύθμιση, όπως ο νόμος 761/1970, δεν μπορεί, επομένως, να εφαρμοστεί σε απόφαση που διατάσσει την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 2201/2003.
- 63 Το συμπέρασμα αυτό δεν αίρεται από την κοινή δήλωση αριθ. 28 περί της συνεργασίας μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών.
- 64 Πράγματι, σύμφωνα με τη δήλωση αυτή, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχουν στη σκανδιναβική συνεργασία δεσμεύτηκαν να εξακολουθήσουν τη συνεργασία αυτή σε συμφωνία με το κοινοτικό δίκαιο.
- 65 Ως εκ τούτου, η συνεργασία αυτή πρέπει να σέβεται τις αρχές της κοινοτικής έννομης τάξεως.
- 66 Ως εκ τούτου, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 2201/2003 έχει την έννοια ότι μία εναρμονισμένη εθνική νομοθετική ρύθμιση στον τομέα της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως διοικητικών αποφάσεων για την αφαίρεση της επιμέλειας προσώπων και την ανάθεσή της σε τρίτους, η οποία θεσπίστηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών, δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε απόφαση που διατάσσει την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 67 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν εάν πρέπει να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός 2201/2003 είναι εφαρμοστέος, *ratione temporis*, σε υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης.
- 68 Από τα άρθρα 64, παράγραφος 1, και 72 προκύπτει ότι ο κανονισμός 2201/2003 έχει εφαρμογή μόνο στις αγωγές που ασκούνται, στα δημόσια έγγραφα που συντάσσονται και στις συμφωνίες μεταξύ μερών που συνάπτονται μετά την 1η Μαρτίου 2005.
- 69 Επιπλέον, το άρθρο 64, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι «[α]ποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού κατόπιν αγωγής που έχει ασκηθεί πριν από αυτήν την ημερομηνία, αλλά μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού [...] 1347/2000, αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου III του παρόντος κανονισμού, αν οι εφαρμοσθέντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του κεφαλαίου II του παρόντος κανονισμού ή του κανονισμού [...] 1347/2000, ή σύμβασης η οποία, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, ίσχυε μεταξύ του κράτους μέλους προέλευσης και του κράτους μέλους αναγνώρισης ή εκτέλεσης».
- 70 Σε υποθέσεις όπως αυτή της κύριας δίκης, ο κανονισμός 2201/2003 δεν μπορεί να εφαρμοστεί αν δεν πληρούνται σωρευτικώς οι τρεις προϋποθέσεις που μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως.
- 71 Όσον αφορά την πρώτη από τις προϋποθέσεις αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με το αιτούν δικαστήριο, που είναι αποκλειστικώς αρμόδιο να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης, η απόφαση της οποίας ζητείται η εκτέλεση είναι αυτή του *länsrätten i K län* της 3ης Μαρτίου 2005. Επομένως, η απόφαση αυτή εκδόθηκε μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 2201/2003.

- 72 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η διαδικασία αφαιρέσεως της επιμέλειας των παιδιών Α και Β άρχισε «το φθινόπωρο του 2004», δηλαδή προτού μιν αρχίσει να ισχύει ο κανονισμός 2201/2003, αλλά μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 1347/2000, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού αυτή, κινήθηκε την 1η Μαρτίου 2001. Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να διαπιστώσει αν όντως έχουν έτσι τα πράγματα.
- 73 Όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση, στην οποία αναφέρεται η σκέψη 69 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να αναφερθούν τα εξής.
- 74 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, τα δικαστήρια κράτους μέλους έχουν δικαιοδοσία επί θεμάτων που αφορούν τη γονική μέριμνα παιδιού το οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του σε αυτό το κράτος μέλος κατά τη στιγμή της άσκησης της προσφυγής.
- 75 Με απόφαση της 20ής Ιουνίου 2006, το Regeringsrätten επιβεβαίωσε, βάσει του εθνικού δικαίου, τη δικαιοδοσία των σουηδικών δικαστηρίων στην υπόθεση. Το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι, κατά την ημερομηνία κατά την οποία η επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας άρχισε έρευνα σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση των παιδιών Α και Β, αυτά κατοικούσαν στη Σουηδία, στο γεωγραφικό διαμέρισμα του länsrätten i K län.
- 76 Επομένως, οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται βάσει του εθνικού δικαίου είναι σύμφωνοι με εκείνους που προβλέπει ο κανονισμός 2201/2003 κατά την έννοια του άρθρου 64, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού. Κατά συνέπεια, η τρίτη προϋπόθεση πληρούται.

77 Κατόπιν των ανωτέρω, στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, με την επιφύλαξη των εκτιμήσεων των πραγματικών περιστατικών για τις οποίες το αιτούν δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός 2201/2003 έχει εφαρμογή *ratione temporis* σε υποθέσεις όπως αυτή της κύριας δίκης.

Επί των δικαστικών εξόδων

78 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 2116/2004 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2004, έχει την έννοια ότι η περίπτωση της μιας και μόνης αποφάσεως που διατάσσει την άμεση αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε τρίτους, ήτοι σε ανάδοχη οικογένεια, εμπίπτει στην έννοια των «αστικών υποθέσεων» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ακόμη και όταν η απόφαση αυτή ελήφθη στο πλαίσιο των κανόνων δημοσίου δικαίου για την προστασία της παιδικής ηλικίας.

- 2) Ο κανονισμός 2201/2003, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 2116/2004, έχει την έννοια ότι μία εναρμονισμένη εθνική νομοθετική ρύθμιση στον τομέα της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως διοικητικών αποφάσεων για την αφαίρεση της επιμέλειας προσώπων και την ανάθεσή της σε τρίτους, η οποία θεσπίστηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών, δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε απόφαση που διατάσσει την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

- 3) Με την επιφύλαξη των εκτιμήσεων των πραγματικών περιστατικών για τις οποίες το αιτούν δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός 2201/2003, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 2116/2004, έχει εφαρμογή *ratione temporis* σε υποθέσεις όπως αυτή της κύριας δίκης.

(υπογραφές)